

יאניס ריצוס

יוניזת, שיר שביעי

הבית, הדרך, הצבר, קלפות השמש בחצר,
 אלה שהתרנגולות מנקרות.
 הם מכירים אותנו ואנחנו אותם. פה למטה
 בין שיחי הבתה
 נשל מעליו נחש העצים את חלצתו הצהבה.
 פה למטה עומדים צריף הנמלה וצריח הצרעה
 עתיר אשנבי הירי,
 באותו עץ זית שריד הציקדה דאשתקד וקול
 הציקדה של השנה,
 בפשתים צלף אחריה ככלב שנדם, מיסר
 עד מאור,
 כלב נאמן – בצהרים יושב תמיד לצד שנת
 האדמה שלך ומרחרח את ההרדופים,
 בערבים מצטנף למרגלותיה ונועץ מבט בכוך.
 יש דומית אגסים המתרבים בין חלצי הקיץ,
 נמנום מים הבוהים בין שרשי החרוב:
 על סנרו של האביב שבעה יתומים רדומים,
 נשר מת למחצה בעיניו,
 ושם למעלה, מאחורי יער הארנבים,
 מתנבשת הקפלה של יוחנן הקדוש
 איש הצומות
 כמו לשלשת דרור לבנה על עלה פטל רחב
 שהחמה מיבשת.

לְרוּעָה הַזֶּה, הָעָטוּי בְּעוֹר כְּבָשׂוּי,
 יֵשׁ בְּכָל שַׁעֲרָה שֶׁל גּוֹפּוֹ נִהַר שֶׁהָיָה לְאַכְזָב,
 יֵשׁ לוֹ יַעַר אֱלוֹנִים בְּכָל חוֹר שֶׁל חֲלִילוֹ,
 וּבְמוֹטוֹ אוֹתָם סִיקוּסִים
 שֵׁיִשׁ בְּמִשׁוֹט שֶׁהֵלַם רֵאשׁוֹן בְּתַכְלַת הַדְּרָדְנָלִים.

אֵין צֶרֶךְ שֶׁתִּזְכֹּר. בְּעוֹרֵךְ הַדֶּלֶב
 מִמִּילָא זוֹרֵם דָּמָךְ, וְכֵן בְּעִירִית שֶׁבָּאֵי
 וְגַם בְּצִלְפִים.

הַבָּאָר הַדְּמוּמָה מַעֲלָה מִמַּעַמְמָקֶיהָ אֶל צִהְרֵי הַיּוֹם קוֹל עָגַל שֶׁכְּלוּ זְכוּכִית שֶׁחוֹרָה
 וְרוּחַ לְכַנָּה,
 קוֹל עָגַל כְּמוֹ הַכַּדִּים הַקְּרוּמִים – אוֹתוֹ הַקּוֹל
 זֶה עֶדֶן וְעֶדְנִים,
 וְהַשְּׂמִים שׁוֹטְפִים בְּצַבֵּעַ הַלֵּילֶךְ אֶת חֲלוֹקֵי הַנַּחַל
 וְאֶת עֵינֵינוּ.

בְּמִשְׁךְ כָּל הַלֵּילָה הוֹפֵךְ הַיָּרֵחַ בְּשָׂדוֹת
 אֶת גּוֹפּוֹת הַהַרְוּגִים הַגְּדוֹלִים,
 תָּר אַחֲרֵי פְּנֵיהֶם בְּאַצְבָּעוֹת פְּרָא קְפוּאוֹת
 כְּדֵי לְזַהוֹת אֶת בְּנוֹ לְפִי חֲתוּךְ סִנְטְרוֹ
 וּלְפִי גִבּוֹת הָאֶבֶן,
 מְחַטֵּט בְּכִיסֵיהֶם. תִּמְיֵד יִמְצָא דְבַר מָה. אָנוּ
 מוֹצְאִים דְבַר מָה.
 קִמַּע מִעֵץ הַצֶּלֶב. סִיגְרֵיהָ מְעוֹכָה.
 מִפְתַּח, מִכְתָּב, שְׁעוֹן שֶׁנֶּעְצֵר בְּשִׁבְעַ.
 אָנוּ שׁוֹב מְכוֹנִים אֶת הַשְּׁעוֹן. הַשְּׁעוֹת הוֹלְכוֹת.

כְּשִׁימְסוּ בְּגֵדֵיהֶם מְחַרְתִּים
 וְהֵם עֲצָמָם יוֹתְרוּ עִירָמִים בֵּין כְּפִתוֹרֵי מִדֵּיהֶם
 כְּפִי שֶׁפְּסוֹת הַשָּׁמַיִם נִשְׁאָרוֹת בֵּין כּוֹכְבֵי הַקִּיץ
 כְּפִי שֶׁנוֹתֵר הַנֶּהָר בֵּין הַהַרְדּוּפִים
 כְּפִי שֶׁהוֹלֵךְ הַמִּשְׁעוֹל בֵּין עֲצֵי הַלִּימוֹן
 כְּשֶׁנִּכְנַס הָאֶבֶב,

אז אולי נגלה את שמם ואולי נצַעַק אותו:
אוהב.

אז. ובכל זאת דומה שאותם דברים
רחוקים מאוד,
דומה שהם קרובים מאוד, כמו כשאתה אוהז יד בחשך ואומר ערב טוב,
כלך אמון מר כמו זה של הנכרי
השב אל בית אביו
ואפלו קרוביו אינם מזהים אותו,
כי הוא התודע בינתים למות
והתודע לחיים לפני החיים ומעל למות
והוא מכיר ומזהה אותם. אינו מתמרמר. מחר,
הוא אומר. ובטוח
שהדרך הארכה ביותר היא זו הקצרה ביותר
ללב אלהים.

והנה כבר השעה שהירח מנשק אותו ליד האזן
בשמץ דאגה,
האצות, העציץ, השרפרף ומדרגות האבן
אומרים לו ערב טוב
וההרים והים והאצות והשמים אומרים לו
ערב טוב
ואז סוף סוף, בעודו מנער את אפר הסיגריה
מבעד לברזלי המעקה במרפסת,
הוא יכול לבכות מרב בטחונו
הוא יכול לבכות מרב הבטחון של העצים
ושל הכוכבים ושל אחריו.

אתונה, 1945-1947

מיוונית רמי סערי